

in 1951 zijn gebouwd) zijn wel de meest sprekende voorbeelden van paviljoensbouw, aangepast aan de aard en de te bezigen therapie voor het zwakzinnige kind.

Het spreekt vanzelf, dat we voor een andere groep patiënten, en dan denk ik hierbij in het bijzonder aan de grotere volwassenen, zware debielen of licht imbecille patiënten, die de stichting juist niet kunnen verlaten, een geheel ander type van gebouw nodig hebben. U kunt dit vinden in ons z.g. Arbeidsdorp. In deze kolonie vindt U een achttal huisjes, bestaande uit een eenvoudig ingerichte woonkamer met een vijftal slaapkamertjes. Wanneer we daar overdag komen, vinden we het gehele dorp leeg. Al onze patiënten zijn uit werken. Ieder heeft zijn arbeid, maar komt tussen de middag en ook na de volbrachte dagtaak weer in zijn huis terug. Hij vindt daar de maaltijd door een der z.g. huisknechten opgediend en eet in groepsverband van vijf. Elk huisje wordt n.l. bewoond door vijf jongens, waarvan één als leider optreedt. Deze leider is verantwoordelijk voor de hele gang van zaken in z'n huis, zij het ook onder voortdurende contrôle van het hoofd van het dorp met haar assistenten. De pijlers waarop de gedachte van het arbeidsdorp rust zijn enerzijds verantwoordelijkheid voor de daden die de jongens verrichten, en anderzijds de vrijheid. Ze mogen zich n.l. geheel vrij bewegen, zowel overdag als des avonds. Zelfs is het heel gemakkelijk om ook des nachts het huis te verlaten. Evenwel, men doet het niet, want dan zou onmiddellijke verwijdering uit het dorp het gevolg moeten zijn. In de dorpsgemeenschap is de selectie van veel belang. Wij geven onze jongens een zekere mate van vrijheid in het uitzoeken van hun eigen huisgenoten. Anderzijds is het plaatsen van de klanten, die de huizen zullen bevolken, een kwestie die ik volledig aan mijzelf voorbehoud. Hier is het n.l. noodzakelijk om bepaalde typen buiten het dorp te houden, en ik denk daarbij aan diegenen, die sexueel als niet betrouwbaar moeten worden beschouwd. Het dorp kan worden gezien als een overgang van de stichting naar de maatschappij of, wil men het anders zeggen, een maatschappij die eenvoudiger is ingesteld en die aan zijn bewoners geen zeer zware eisen stelt.

Als derde type van gebouwen die zeer sterk zijn aangepast aan de behoeften van de daarin wonende zwakzinnigen, kunnen we noemen het schoolcomplex. De school van de Dr Mr Willem van den Bergh-Stichting is uit de aard der zaak een buitengewone school, geheel voldoende aan de eisen die in het B.L.O.-besluit zijn genoemd. Echter is er op het gehele terrein van de inrichting geen speciaal schoolgebouw.